

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

z zajęć technicznych w gimnazjum

Zespół Szkół w Werbkowicach. Gimnazjum

Nauczyciel: Agnieszka Józwiak

I. CELE OCENIANIA:

1. Gromadzenie informacji o uczniu i procesie nauczania
2. Określanie poziomu wiedzy i umiejętności ucznia.
3. Rozbudzanie zainteresowań ucznia.
4. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.
5. Motywowanie do systematycznej, samodzielnej pracy.
6. Dowartościowanie ucznia.
7. Wspomaganie ucznia i rodzica w projektowaniu dalszej drogi kształcenia.

II. CELE OGÓLNE NAUCZANIA PRZEDMIOTU:

1. Ukazywanie znaczenia wiedzy technicznej w życiu codziennym.
2. Korelacja zajęć technicznych z innymi przedmiotami tj. fizyka, matematyka, historia, informatyka.
3. Umożliwienie uczniom zdobycia wiadomości i umiejętności praktycznych.
4. Umożliwienie uczniom zdobycia podstaw do kształcenia w następnych etapach edukacji.
5. Kształtowanie właściwych postaw w zakresie dbałości o zdrowie i ochronę środowiska.

III. KONTRAKT Z UCZNIAMI:

1. Formy aktywności ucznia, które podlegają ocenie to: odpowiedzi ustne, sprawdziany, kartkówki, prace domowe, aktywność, praca w grupach, prace wytwórcze, prace dodatkowe, udział w konkursach.
2. Sprawdziany całogodzinne są obowiązkowe. Jeśli uczeń opuścił sprawdzian z przyczyn losowych, powinien go napisać w terminie nie przekraczającym dwóch tygodni od powrotu do szkoły.
3. Sprawdzian jest zapowiedziany, co najmniej tydzień przed jego terminem i omówiony jest jego zakres.
4. Każdy sprawdzian można poprawić w ciągu dwóch tygodni od oddania sprawdzonych prac.
5. Uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy pracy pisemnej.
6. Kartkówki 10-15 minutowe są obowiązkowe, nie muszą być zapowiadane, poprawie podlegają tylko wskazane przez nauczyciela.
7. Na koniec semestru nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego.
8. Nie ocenia się ucznia po dłuższej niż 4 dni, usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

9. Uczeń na początku lekcji może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (może to uczynić raz w semestrze), późniejsze zgłoszenie tego faktu spowoduje otrzymanie oceny niedostatecznej (nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów).
10. Zachowanie ucznia nie ma wpływu na ocenę z przedmiotu.
11. Ocena semestralna lub roczna nie jest średnią ocen cząstkowych, lecz oceną, którą uczeń wypracowuje przez cały rok.
12. Ocenę semestralną/końcową wystawia się ostatecznie na dzień przed klasyfikacją.

IV. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH:

1. Uczeń na bieżąco informowany jest o ocenach.
2. Oceny ze sprawdzianów uczeń otrzymuje w terminie 2 tygodni, a z kartkówek w ciągu tygodnia.
3. Rodzice mają możliwość uzyskania informacji o ocenach w ramach tzw. konsultacji lub w innym terminie uzgodnionym z nauczycielem.
4. Uczniowie i rodzice informowani są o przewidywanych ocenach semestralnych i rocznych na 30 dni przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną w przypadku oceny niedostatecznej oraz 10-dniowym, w przypadku oceny wyższej.

V. SPOSOBY DOKUMENTOWANIA OCEN:

- Dziennik
- Zeszyt
- Prace pisemne do wglądu u nauczyciela

VI. FORMY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI:

1. Wypowiedzi ustne – przynajmniej raz w semestrze, pod względem rzeczywistości, stosowania języka przedmiotu, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych - z całego działu.
2. Sprawdziany pisemne – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiedziane tydzień wcześniej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą.
3. Kartkówki – obejmujące materiał z dwóch ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane.
4. Prace domowe – przynajmniej jedną w ciągu semestru.
5. Aktywność na lekcji – (uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi trzy plusy, gdy uzyska ich mniej, w końcu semestru zostają one zamienione odpowiednio: przy dwóch plusach na ocenę dobrą, a przy jednym na ocenę dostateczną). Przy dużej aktywności na lekcji uczeń może otrzymać kilka ocen bardzo dobrych.
6. Przestrzeganie zasad bezpiecznej i higienicznej pracy w czasie wykonywania zadań wytwórczych
7. Praca w grupach – ocena zaangażowania i wkład pracy własnej.
8. Prace wytwórcze – wykonywane są na lekcji lub – za zgodą nauczyciela – kończone w domu.

9. Prace dodatkowe – schematy, plansze, wykresy, rysunki i inne w skali: dobry - bardzo dobry, oraz w postaci plusów, które przelicza się na oceny analogicznie jak za aktywność na lekcji.

W przypadku sprawdzianów pisemnych, kartkówek przyjmuje się punktową skalę przeliczaną na oceny wg kryteriów:

- 100% + zadanie dodatkowe - ocena celująca
- 90 - 99% - ocena bardzo dobra
- 75 - 89% - ocena dobra
- 50 - 74% - ocena dostateczna
- 30 - 49% - ocena dopuszczająca
- 0 - 29% - ocena niedostateczna

Uczniowie posiadający informacje o **obniżeniu wymagań edukacyjnych** otrzymują ocenę dopuszczającą po uzyskaniu 20% maksymalnej liczby punktów.

VII. KRYTERIA OCEN:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program zajęć technicznych realizowany w gimnazjum
- uczestniczył w nadobowiązkowych formach zajęć technicznych, np. reprezentuje szkołę w konkursach wiedzy technicznej i osiąga sukcesy
- interesuje się literaturą fachową, rozwijając zainteresowania techniką
- potrafi samodzielnie i w sposób twórczy rozwiązywać problemy związane z techniką, potrafi wypowiadać się i dyskutować na tematy techniczne, uzasadniając poprawność rozumowania
- zawsze jest wzorowo zaangażowany w prace na lekcji i przygotowany do zajęć technicznych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował bez zastrzeżeń wiedzę i umiejętności z zakresu programu zajęć technicznych realizowanego w gimnazjum
- ma bardzo dużą wiedzę merytoryczną oraz proponuje ciekawe rozwiązania techniczne w trakcie wykonywanych zadań, projektów i ćwiczeń
- zadania praktyczne realizuje prawidłowo, dobrze posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami
- samodzielnie wykonuje zadania i ćwiczenia o wyższym stopniu trudności
- potrafi zastosować zdobytą wiedzę techniczną do rozwiązania zadań i problemów w różnych sytuacjach
- jego prace spełniają wszystkie kryteria podane przez nauczyciela, terminowo wywiązuje się ze wszystkich zadań, jest aktywny na zajęciach, pracuje systematycznie i efektywnie współdziała w grupie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość wiadomości i umiejętności przewidzianych w programie zajęć technicznych dla gimnazjum

- poprawnie i samodzielnie rozwiązuje zadania praktyczne i teoretyczne, ale potrzebuje na to więcej czasu
- jest pracowity i chętny do pracy, ma przygotowanie i umiejętności z zakresu realizowanego tematu
- samodzielnie wykonuje zadania o średnim stopniu trudności
- wykazuje postępy w swojej pracy, ale nie opanował wszystkich umiejętności określonych w programie zajęć technicznych
- dba o ukończenie zadań praktycznych na zaplanowanym przez nauczyciela etapie oraz w wyznaczonym terminie
- zazwyczaj jest przygotowany do zajęć i czynnie w nich uczestniczy

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w sposób podstawowy wiadomości i umiejętności z zakresu programu zajęć technicznych realizowanego w gimnazjum, umożliwiające rozwiązywanie zadań o średnim stopniu trudności (czasem przy pomocy nauczyciela)
- wymaga zachęty do pracy i dłuższego czasu na jej wykonanie, potrzebuje pomocy nauczyciela
- zazwyczaj jest przygotowany do lekcji
- samodzielnie wykonuje zadania o podstawowym stopniu trudności
- stara się pracować systematycznie, ale potrzebuje dodatkowej pomocy nauczyciela przy realizacji swoich prac

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w ograniczonym zakresie podstawowe wiadomości i umiejętności,
- wykonuje proste zadania
- bywa przygotowany do zajęć, chociaż pracuje niesystematycznie,
- ma braki w wiadomościach i umiejętnościach, które jednak nie uniemożliwiają mu dalszej nauki
- samodzielnie lub z pomocą nauczyciela wykonuje większość zadań o podstawowym stopniu trudności
- zadania zlecone przez nauczyciela wykonuje z opóźnieniem
- korzysta z możliwości poprawiania prac praktycznych
- wykazuje bierny stosunek do przedmiotu

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych minimum programowym w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
- nie jest w stanie rozwiązać /wykonać/ zadań o niewielkim /elementarnym/ stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.

VIII. POPRAWIANIE PRZEWIDYWANEJ OCENY ROCZNEJ :

1. Jeżeli uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) uważają, że przewidywana ocena roczna została zaniżona, uczeń może ją poprawić o jeden stopień wyżej w terminie 7 dni od daty podania przewidywanej oceny jeżeli:
  - uzyskał 75% obecności na zajęciach lekcyjnych,
  - przystąpił do planowanych sprawdzianów w wyznaczonych terminach,

- korzystał z możliwości poprawy ocen w ciągu semestru;
2. Poprawa ma formę zadań pisemnych i praktycznych.
  3. Zakres materiału przy poprawianiu oceny obejmuje wiadomości i umiejętności ucznia przewidziane w planach wynikowych na odpowiednie oceny (poziomy). Czas poprawy wynosi 60 min.
  4. Skala trudności zadań odpowiada kryteriom oceny, do której aspiruje uczeń i zostaje ustalona według następujących zasad:
    - 0 – 29% - ocena niedostateczna
    - 30 – 49% - ocena dopuszczająca
    - 50 – 74% - ocena dostateczna
    - 75 – 89% - ocena dobra
    - 90 – 100 % ocena bardzo dobra
  5. Oceniona praca ucznia jest przechowywana w dokumentacji nauczyciela uczącego danego ucznia.
  6. Fakt przeprowadzenia poprawy nauczyciel odnotowuje w dzienniku na specjalnie do tego przeznaczonej stronie.
  7. Uczeń, który od wyznaczenia terminu poprawy opuszcza lekcje, traci prawo do podwyższenia oceny.

VIII. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ DLA UCZNIÓW O SPECYFICZNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH:

1. W przypadku ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej wskazujące na obniżone możliwości edukacyjne lub dysfunkcje rozwojowe, dostosowanie wymagań polega na przestrzeganiu zaleceń poradni.
2. Nauczyciel zobowiązany jest do zapoznania się z opinią poradni potwierdzenia tego faktu przez złożenie podpisu na jej odwrocie.
3. Zasady pracy z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych:
  - Uczeń powinien /w miarę możliwości/ siedzieć blisko nauczyciela, aby korzystać z jego pomocy w razie trudności przy wykonywaniu zadań.
  - Wiadomości ucznia sprawdzane są głównie ustnie, w miarę możliwości w mniejszej grupie.
  - Należy stosować zasadę stopniowania trudności.
  - Przy nauczaniu należy stosować zasadę pogłębienia.
  - Nie zmuszać do natychmiastowej odpowiedzi, dać mu więcej czasu na zastanowienie się.
  - Przy wykonywaniu zadań manualnych zezwolić uczniowi /w miarę potrzeby/ na wolniejsze tempo pracy.
  - W przypadku rozpoznanej osłabionej funkcji pamięci należy wydłużyć czas na przyswojenie określonej partii materiału.
4. Zasady oceniania ucznia z dysfunkcją:

DYSGRAFIA/ niski poziom graficzny pisma /

Problemy ucznia	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> ▪ niski poziom graficzny pisma, ▪ trudności w rysowaniu i odwzorowywaniu, ▪ trudności w wykonywaniu zadań wytwórczych, ▪ wolniejsze tempo pracy, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenianie prac pod kątem merytorycznym, ▪ odpytywanie ustne w przypadku niemożności odczytania pracy, ▪ wydłużenie czasu na prace rysunkowe, wytwórcze i pisemne,

DYSLEKSJA / zaburzenia czytania /

Problemy ucznia	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> ▪ błędy przy przepisywaniu, ▪ niewłaściwe stosowanie małych i wielkich liter, ▪ lustrzane zapisywanie liter i cyfr, ▪ mylenie liter, ▪ problemy z zapisywaniem jednostek. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontrola poprawności przeczytanych poleceń, ▪ dodatkowe wskazówki nauczyciela, ▪ wydłużenie czasu pracy, ▪ odpytywanie znajomości symboli i parametrów ustnie, ▪ ocena poprawności merytorycznej ćwiczenia, a nie strony estetycznej,

DYSORTOGRAFIA / popełnianie błędów w pisaniu /

Problemy ucznia	Dostosowanie wymagań
<ul style="list-style-type: none"> ▪ błędy ortograficzne, ▪ błędy w zapisie. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenianie prac pisemnych pod kątem merytorycznym.

5. W pracy z uczniem o obniżonych możliwościach edukacyjnych należy:

- Ograniczyć wymagania do treści koniecznych.
- Wydłużyć czas na przyswojenie określonej partii materiału,
- Wydłużyć czas pracy na wykonanie zadania,
- Kontrolować poprawność odczytywanych poleceń,
- Udzielać dodatkowych wskazówek,
- Brać pod uwagę poprawności merytorycznej wymaganego ćwiczenia, a nie jego stronę estetyczną.

6. Kryteria oceniania wiedzy i umiejętności uczniów z dysfunkcjami:

Prace pisemne (preferencje):

- istnieje możliwość poprawy ustnej każdej oceny uzyskanej z prac pisemnych obejmujących materiał zawierający elementy dysfunkcji ucznia,
- nie ocenia się estetyki pracy ucznia,
- stosuje się inne, indywidualne preferencje poradni.

Odpowiedź ustna i odpowiedź na bieżącej lekcji - pod uwagę bierzemy:

- zawartość rzeczową nie uwzględniając ubogiego języka oraz błędów językowych,
- krótkie uzasadnienie,
- prezentacja nie wpływa na ocenę.

Praca w grupie - pod uwagę bierzemy:

- komunikację,
- samoocenę,
- efekt końcowy (np. rezultat rozwiązania problemu).

Aktywność - pod uwagę bierzemy:

- stosowanie różnych twórczych metod rozwiązywania problemów,
- rozwiązywanie zadań dodatkowych w miarę możliwości ucznia.

Wszystkie kryteria oceniania wiedzy i umiejętności ucznia muszą być dostosowane do indywidualnych zaleceń poradni.

IX. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY:

Poziom wymagań:

K – konieczny	- na stopień dopuszczający
P – podstawowy	- na stopień dostateczny
R – rozszerzający	- na stopień dobry
D – dopełniający	- na stopień bardzo dobry
W – wykraczający	- na stopień celujący

K/ ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma duże braki w podstawowych wiadomościach i umiejętnościach objętych programem nauczania zajęć technicznych w gimnazjum
- rozwiązuje zadania praktyczne i teoretyczne o niewielkim stopniu trudności tylko przy pomocy nauczyciela

P/ ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania zajęć technicznych w gimnazjum
- przedstawia dokumentację rysunkowo-technologiczną, ale z błędami i niestaranną pracuje, ale nie jest aktywny na lekcjach
- organizuje właściwie stanowisko pracy, ale potrzebuje na to więcej czasu
- stara się pracować systematycznie, ale potrzebuje dodatkowej pomocy nauczyciela
- rozwiązuje zadania praktyczne i teoretyczne o małym stopniu trudności

R/ ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania zajęć technicznych w gimnazjum
- poprawnie wykorzystuje wiadomości do rozwiązywania problemów praktycznych i teoretycznych
- przedstawia dokumentację rysunkowo-technologiczną, ale zdarzają się w niej błędy
- organizuje właściwie stanowisko pracy, ale zdarzają się drobne uchybienia
- posługuje się w sposób zadawalający narzędziami, przyrządami i przyborami
- korzysta z wytworów techniki, zwracając uwagę na bezpieczeństwo
- udziela pierwszej pomocy, w tym porażonemu prądem elektrycznym

D/ ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności objętych programem nauczania zajęć technicznych w gimnazjum
- wyjaśnia zjawiska fizyczne, w oparciu o które działają urządzenia techniczne
- przedstawia estetyczną i kompletną dokumentację rysunkowo-technologiczną
- organizuje właściwie stanowisko pracy
- posługuje się prawidłowo narzędziami, przyrządami i przyborami
- pracuje systematycznie, efektywnie, wykazuje się aktywnością na lekcjach,
- współdziała w grupie
- zna zasady bezpiecznego zachowania (pieszego, rowerzysty, motorowerzysty) w ruchu drogowym
- potrafi wyjaśnić parametry techniczne urządzeń

W/ ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiadał wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania zajęć technicznych w gimnazjum
- wykorzystuje wiadomości do rozwiązywania w sposób nietypowy, problemów praktycznych i teoretycznych
- interesuje się najnowszymi osiągnięciami nauki i techniki
- pracuje samodzielnie i twórczo nad rozwijaniem swoich uzdolnień
- jest laureatem konkursów wiedzy technicznej lub bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) na szczeblu wojewódzkim lub ogólnopolskim.